

u rządów Koalicyjnych, któreby położyły tamę rozpazaniu bandyckich żywiołów oraz o użyciu wszelkich środków, któreby nareszcie przerwały pasmo mąk i cierpień naszych plemiennych siostr i braci na Śląsku.

Deficyt kolejowy a rząd.

W ostatnich czasach dość dużo się mówi i pisze o deficycie kolejowym, który przybiera coraz większe rozmiary, dalekie już od sumy 62 miliardów, przewidzianej w budżecie.

Warto zwrócić uwagę na to, że jedną, z przyczyn deficytu, poza brakiem eksploatacji kolei, nadmiarem urzędników itd., jest fakt, że koleje polskie przy dzisiejszej polityce Rządu, a zwłaszcza sfer skarbowych i przemysłowych muszą się w swojej polityce taryfowej rozdzielić względami, sprzecznymi ze zwiększeniem dochodów, chociaż te względy są narzucone kolejom przez politykę Ministerstwa Skarbu.

Naprzykład ujawniła się przed kilkoma tygodniami tendencja zwyżkowa cen na przedmioty pierwszej potrzeby. Zażądano, aby koleje obniżyły swoje taryfy na przewóz produktów żywnościowych celem ułatwienia dowozu do większych miast i środowisk aprowizacji i spowodowania w ten sposób niższej ceny na te produkty. W sprawie tej koleje użyto, jako środka do walki z drożyzną, co naturalnie pociągnęło za sobą znaczne straty pieniężne dla kolei. Narzucono gwałtem kolejom niższe taryfy na przewóz urzędników państwowych i wojskowych, aby w ten sposób ulżyć ich doli i drogą ulg wyrównać malejącą wydatki znowu kosztem kolei.

Taryfy kolejowe, niepodwyższone od kilku miesięcy, są już dzisiaj za niskie i stanowią w stosunku do norm, jakie stosuje się przy innych świadczeniach, znikome opłaty za przejazd i przewóz towarów. Czynniki miarodajne powiadają: taryf podnieść nie można, bo podwyższenie ich może spowodować nowe podwyższenie cen i nową falę drożyzny, co jest niedopuszczalne. Nie wchodząc, czy słuszne jest takie przypuszczenie, czy też nie, należy tylko skonstatować, że znowu kosztem kolei zamierza się powstrzymać drożyznę. Mówi się następnie, że dla handlu i przemysłu nie można zwiększać kosztów przewozu, chociaż one są niskie, bo odradzający się przemysł i handel potrzebuje opieki Rządu. Znowu kosztem kolei. Dla podtrzymania naszej waluty potrzebny jest nam eksport, który wymaga niższych taryf kolejowych. Koleje taryfy takie ustaliły na wywóz drzewa budulcowego i produktów ropy, na czym naturalnie traca na rzecz sprawy ogólnej, t. j. poprawy naszej marki.

Analogicznych przykładów przytoczyć można bardzo dużo.

Naturalnie przy takich warunkach nie może być mowy o pokryciu kosztów własnych i koleje muszą dawać deficyt. Kolej może pokrywać swoje rozchody, jeżeli jest przedsiębiorstwem przewozowym, natomiast wtedy, kiedy odgrywa rolę czynnika w rękach Rządu, którym reguluje się sprawy najrozmaitsze, nie może być mowy o dochodach. W tych wypadkach deficyt kolejowy nie jest deficytem z eksploatacji kolei w ścisłym słowa znaczeniu, a jest rezultatem akcji, jaką Rząd prowadzi w innych dziedzinach nietylko gospodarczych lecz i politycznych.

Niech koleje będą tem, do czego są powołane, niech nie będą kępowane polityką Rządu, a wtedy będzie można żądać od nich pokrycia swoich rozchodów i usunięcia deficytów. Zgóry można przewidzieć, że daleko jest to z łatwością uskutecznić i bez szkody dla osób, które z usług kolei korzystają.

Sprawa ustalenia walut.

Podkomitet komisji finansowej w Genewie przedłożył wczoraj raport gospodarczego komitetu ekspertów w sprawie waluty. Raport komitetu ekspertów brzmi jak następuje:

Art. 1. Głównym warunkiem gospodarczej odbudowy Europy jest, aby każdy kraj osiągnął stabilizację swej waluty.

Art. 2. Banki a w szczególności banki emisyjne kierować się muszą wytycznymi rozumnej polityki finansowej i muszą być wolne od wszelkich presji politycznych. W krajach, w których dotychczas niema centralnych banków emisyjnych mają być one utworzone.

Art. 3. Zarządzenie zmierzające do reformy waluty mogą osiągnąć pomyślny skutek, jeżeli dojdzie w praktyce do stałego współdziałania pomiędzy bankami emisyjnymi. Współdziałanie to powinno się rozciągnąć nietylko na Europę i doprowadzić do ujednostajnienia działalności banków bez ograniczenia jednakże swobody każdego z nich. Dla zbadania zarządzeń zmierzających do osiągnięcia powyższego celu należy zwołać zebranie przedstawicieli banków centralnych.

Art. 4. Pożądane jest aby waluty wszystkich krajów europejskich były oparte na wspólnej podstawie.

Art. 5. Złoto jest jedyną wspólną podstawą, którą mogłyby przyjąć wszystkie kraje europejskie.

Art. 6. Byłoby pożądane, aby rządy państw europejskich wypowiedziały się w jakim terminie mogą ustalić podstawę złotą swej waluty oraz kiedy mogłyby się porozumieć w tej kwestji.

Art. 7. Najważniejsza reforma polega na finansowaniu corocznych budżetów państw bez zaciągnięcia kredytów, nie mających pokrycia. Zmniejszenie wydatków państwowych jest jedynym środkiem prowadzącym do celu, należy jednak stwierdzić, że w krajach o tak wielkim deficycie, iż osiągnięcie równowagi budżetowej bez zaciągnięcia pożyczki zagranicznej jest niemożliwie, stabilizacja waluty nie da się osiągnąć.

Art. 8. Najbliższe zarządzenie powinno polegać na ustaleniu wartości złotej jednostki pieniężnej. Zarządzenie to może być w każdym kraju wprowadzone w życie dopiero wtedy, gdy pozwolą na to warunki ekonomiczne.

Art. 9. Kraje mogą być same w możności ustalenia podstawy złotej, jednakże rzeczywiste utrzymanie się przy jednostce pieniężnej byłoby poparte nietylko w drodze proponowanej pomocy banków centralnych lecz także przez międzynarodową konwencję, któraby miała być zawartą w stosownej chwili. Celem tego porozumienia musi być scentralizowanie i skoordynowanie popytu na złoto. Powinny być wydane pewne zarządzenia w celu ekonomicznej regulacji obrotu pieniądza przy pomocy wprowadzenia rezerw w formie funduszy zewnętrznych. Zarządzenia te mogą przybrać formę gold exchange standard albo też formę międzynarodowej centrali kompensacyjnej.

Art. 10. Udział w wymienionej konwencji walutowej byłby powszechny w Europie. Lecz im mniejszy byłby ten udział tem pewniejszy byłby sukces. W każdym razie projekt ten i stabilizacja jednostki walutowej weszłyby w życie przy porozumieniu się w sprawie wytycznych między Europą a Stanami Zjednoczonymi, o ileby państwa, biorące udział w tej konwencji i Stany Zjednoczone przyjęły tę samą podstawę złota.

Art. 11. Byłoby pożądane, aby porozumienie doprowadziło do stworzenia podstaw międzynarodowej konwencji, przewidzianej w art. 9-tym oraz, aby je przedłożono zebraniu banków, o którym mowa w art. 3-cim.

Skutki fałszywej ambicji.

Ławę oskarżonych w 8 wydziale karnym w Warszawie która tyle ostatnimi czasy gościła wyrzutków społeczeństwa i wszelakiego rodzaju zbrodniarzy, zajął wczoraj niezwykle iście osobnik.

Zaledwie 26 lat liczący R., b. por. 14-go pułku ułanów Jazłowieckich, zwolniony 10 października r. z. do czasu otrzymania rozkazu o demobilizacji, poznał się w roku zeszłym z współwłaścicielem firmy jubilerskiej, p. Wabia-Wabińskim, z okazji zaofiarowania przez tegoż W. orła polskiego do sztandaru pułkowego. Z biegiem czasu znajomość coraz więcej zacieśniała się i zamieniła się prawie że w przyjaźń. Ale... w miarę jej utrwalania się, ze sklepu W., w którym stale przebywał R., zaczęły niknąć w sposób niewytłumaczony cenne kosztowności. Ostatecznie, dzięki obserwacji najbliższego otoczenia, sprawca okazał się R.

Długo, długo p. Wabiński nie dawał temu wiary, aliści, gdy już nie było wątpliwości, W. przestał ościagać się z wyjawieniem smutnej prawdy i nie licząc się więcej ze skrupułami nie szkalowania dobrego imienia rodziny, a przedewszystkiem płamienia mundurera oficera polskiego, zameldował o wszystkim władzy wojskowej.

Dochodzenie ustaliło, że R., po stracie żony, zaczął prowadzić życie zbytkowne, hulawcze, że wyłudzał od kolegów i najbliższego otoczenia sumy milionowe, że obecnie toczy się przeciwko niemu 10 innych spraw o kradzieże i wyłudzenia, że kradzione przedmioty spieniężał przez pośrednictwo gospodyni domu, u której mieszkał i którą również okradł, zapewniając ją, że kosztowności pochodzą z pamiątek i darów rodzinnych, że niektóre przedmioty przechowywał w kasecie bankowej Banku Zachodniego, gdzie ulokował na rachunku bieżącym około 100,000 mk.

Na wczorajszym przewodzie sądowym wyjaśnienia tego bywałca w kołach dyplomatycznych obudziły ogólne zainteresowanie: rola oskarżonego, ściśle mówiąc, zamieniła się w rolę oskarżyciela publicznego.

— Nieszczęście moje — rzekł — polega na tem, że przez fałszywą, głupią i wprost niewytłumaczoną ambicję, chciałem ludziom i kołom towarzyskim, w których się obracałem, imponować, co dużo pochłaniało pieniędzy, a pobory oficcerskie były i są znikome. Obrony żadnej dla mnie niema, nie zasługuję na żadne względy i czułości, a stosowanie względem mnie okoliczności łagodzących, byłoby uchybieniem prawu i sprawiedliwości. Nie może mi ująć bezkarnie pohańbienie szlacheckiego imienia ojca mego, a przedewszystkiem najpięrszego pułku ułanów Rzeczypospolitej Polskiej. Pozostaje mi jedno: po odcierpieniu kar, wstąpić do klasztoru, a obecnie domagać się wyroku sprawiedliwego.

Sąd okręgowy, złożony z sędziów Laskowskiego (jako przewodniczącego), Brandta i Skarzyńskiego, skazał R. na 6 miesięcy więzienia.

Dodajmy, że p. Wabiński powództwa o odszkodowanie nie wytoczył i rzekł się pretensji.

Przystępujemy do Towarzystwa Obrony Kresów Zachodnich!

Komuniści w Zagłębiu Dąbrowskiem.

Komuniści w Zagłębiu Dąbrowskiem postanowili urządzić cały szereg wieców publicznych, jednak spotkali się z odpornym stanowiskiem patryjotycznie usposobionej młodzieży robotniczej, tej części robotników, która już walczyła z komunistami na froncie.

Policja wiedząc o możliwości strajka, wiece w Dąbrowie i na kop. Saturn zakazała; wówczas komuniści postanowili sprowadzić posła Łancuckiego na wiece do Zagłębia.

Na wiec 25 marca w Dąbrowie zebrało się sporo robotników z Paryża (tak się nazywa kopalnia) oraz żydzi i żydówki. Nawet z pensji oraz ze szkół powszechnych w Będzinie przyszły na swój wiec panienki. Ale przyszedł i Związek Ludowo-Narodowy.

Komuniści nie odważyli się na wiece i odczytali „telegram“ posła Łancuckiego, że przyjedzie dopiero jutro na wiec do Sosnowca.

Wówczas zaśpiewaliśmy Rotę, podczas śpiewu dzieci zaczęli gwizdać. Tłum zachowywał się obojętnie. Po Rocie kilka głosów próbowało zaśpiewać czerwonogę. Ale widocznie ten sztandar już tak zbladł, że dali spokój.

W niedzielę, w Sosnowcu, na placu przed dworcem zebrał się olbrzymi tłum do 15 000 osób. Łancucki przyjechał. Widziano go w Zagłębiu. Wiec odbędzie się. Takie wiadomości krążyły wśród zebranych. A jednak Łancucki bał się wystąpić i kazał oświadczyć, że jest chory i że wiecu nie będzie.

Członkowie Związku Ludowo-Narodowego i kół sportowo-oświatowych zaczynają śpiewać Rotę. Zdziewieni mieszkańcy ulicy 3 Maja otwierają okna i słuchają.

Tłum przyjął taką postawę, że najoporniejsi komuniści zdejmują czapki, tak każe lud: „wszystkim zdjąć czapki“!

Po odśpiewaniu Roty jeden z robotników Związku Ludowo-Narodowego wznosi okrzyk: Niech żyje Polska, tłum krzyczy niech żyje! ogół — precz! Precz z Łancuckim — ogół precz!

Tak piękną uroczystością narodową zakończył się wiec komunistów, ani jeden okrzyk nie zmącił uroczystości narodowej. Tak przemawia potężny instynkt narodowy w zebranych tłumie robotników polaków, wśród których znowu zauważyliśmy mnóstwa żydziaków uczniów, ale ci nasi najserdeczniesi byli zupełnie przygnębieni.

Ciekawe, że o tak bądź co bądź wybitnym momencie politycznym prasa codzienna żydowska a za nią i prasa narodowa nie podała żadnej wiadomości. Górnik.

Jak Bóg stworzył redaktora.

(Baśka japońska.)

Pan Bóg stworzywszy ludzi, pomyślał sobie, że byłoby dobrze, gdyby każdy własną pracą zarabiał na życie.

Nie zwlekając, polecił więc archaniołom aby zwołali wszystkich ludzi przed tron niebieski.

Skoro się zbrali, rozkazał Pan Bóg przynieść wór duży, zawierający wszelkie zawody i zajęcia.

Te rozdzielać zaczął pomiędzy zgromadzonych. I w ten sposób jeden został stolarzem, drugi krawcem, trzeci szewcem, czwarty aptekarzem...

A w nieskończonej swej mądrości uczynił tak, że wszyscy byli zadowoleni, a wszystko odbyło się z największą sprawiedliwością.

Kto miał obrotny język i piękną wymowę, został adwokatem; kto odznaczał się odwagą, żołnierzem; kto umiał szybko uciekać, kasjerem; kto cenil nad wszystko sprawiedliwość, sędzią; kto lubił trąbić, kapelmistrzem; kto był uprzejmy i poważnym, radcą; kto grzeszył ślamazarnością, ministrem; kto lubiał spać, został stróżem; kto był wygadany, kupcem, a kto gburowaty, żandarmem; kto lubiał wiele obiecywać, posłem; kto się kochał w słodyczach, cukiernikiem; kto się kochał w podwyżkach, właścicielem kamienicy; kto miał nos czerwony i łysinę, drogerzystą...

W ten sposób uczynił i rozdzielał swoje dary Twórca, dopóki nie wypróżnił się cały worek. Nie zapomniał też o tych, którzy pokutować mieli za wiele grzechów i zrobił ich nauczycielami, telefonistkami lub szwaczkami.

Po ukończeniu podziału chciał Pan Bóg odesłać już ludzi z powrotem do domu, gdy oto z poza tronu niebieskiego, odezwał się głos żaloszny:

— A mnie, Panie, nie dasz żadnego zawodu? Stwórca się zastanowił.

W rzeczy samej zapomniał o człowieku, który przypadkiem czy umyślnie ukrył się za tronem, aby się przysłuchiwać, a następnie krytykować.

— Dobrze — odrzekł Pan Bóg — ale dział już jest ukończony. Jak widzisz, worek jest pusty, wszystkie zawody rozdane, cóż ja ci dam biedaku?

Po krótkim namyśle zwrócił się jednak do wszystkich ludzi rzekł:

— Jako przykładowe dzieci Boże musicie się złożyć dla tego człowieka na zawód, inaczej zrobi się skandal.

Ludzie szemrali wprawdzie, ale nie myśleli opierać się woli Pana. Każdy jednak, jak to się zwykle dzieje, gdy ofiarowujemy coś pod przymusem, postanowił w sereu swoim oddać najgorszą część swego zawodu.

A więc adwokat oddał mu część swej wymowy i spora część krętaństwa, artysta swe pragnienia, żołnierz zuchwałości, nauczyciel połowę swej biedy, wszyscy uczeni potrosze ze swej wiedzy, dworacy podzielili się z nim swoją układnością i uprzejmością, poeci dali mu sporo ze swej fantazji i zapala a drogerzysta kapkę ze sztuki oszczędzania ludzi, którą zdobył, fabrykując wodę farbowaną ze sokiem, zamiast kropli żółdkowych.

Wyobrazić sobie można jaki pasztet wytworzył się z tych ofiar.

I cóż ty biedaku poczniesz z temi skrawkami? — zapytał stwórca ze smutkiem.

Dam sobie radę — odrzekł obdarowany z ironicznym uśmiechem — zostanę redaktorem, aby się wywdzięczyć swym dobroczyńcom!

Legenda o bocianie.

Pan Bóg stworzywszy świat, zwołał wszystkie zwierzęta do siebie i rozkazał, aby mu służyły.

Do bociana rzekł: Dalem ci duże skrzydła, dalem moc lotu. Weźże ten oto worek i ponieś go powietrzem hen, hen przez góry, lasy i morza aż do wielkiej przepaści, którą na końcu ujrzysz. Tam ów worek rzuciwszy, do mnie powrócisz. A to ci przykazuję: choćby ciekawość kusila cię, by worek rozwiązać, nie czyni tego. Pamiętaj, nie czyni, bo wynikłoby stąd zło dla świata.

Ujął bocian worek potężnym dziobem, wzbil się wysoko pod obłoki i leci. Przeleciał jedno, drugie morze, jedno, drugie i trzecie góry, mijając lasy i łąki, a owej przepaści jak nie widać, tak nie widać.

Zmęczyło się bocianisko, choć coby, wór nie ciążył mu wcale bo lekki był jak pióro, a to z Bożego rozporządzenia. Paliła tylko bociana ciekawość okrutna. Dlaczego on ten worek niesie i dlaczego on go ma w przepaść rzucić?

Myśli więc sobie: Opuszczę się na ziemię, a spocznę coś niecoś.

Tak też i zrobił. Złożył worek na ziemię, przestępuje z nogi na nogę, wypoczywa i na worek raz po raz zerknie z ukosa. Co też tam jest takiego.

Coś, co żyje, bo worek drga, rusza się, kureczy i wypręża. Ej żeby tak zrobić malutki otworek a oko przyłożyć...

— Nie można, zakaz Boży nie pozwala...

Porwał worek i wzbil się do góry. Ale widać nie wypoczął jeszcze dosyć, bo worek mu zaciężał a i ciekawość coraz bardziej dokuczała.

Zajrzeć, nie zajrzeć? — myśli.

Był zakaz, żeby nie rozwiązywać worka, ale nie było zakazu, żeby szparki nie zrobić. Przecie to nie będzie nic złego. Tak mu coś do ucha szepce: „Zobacz, zobacz”. Nie strzyma cłyba.

I nie strzymał bocian, opuścił się na ziemię, dziobem podważył węzeł sznura.

Ledwie to uczynił, sznur odskoczył i z worka sypać się zaczęły żmije, węże, ropuchy, żaby, padalce i wszelkie pełzające po ziemi plugastwo.

Wydobyło się z worka i nuż uciekać na wszystkie strony!

Bocianisko w pogoń za nimi, chwytając jedno chwytając drugie, do worka wrzuca, ale one gady wyslizgują mu się z dzioba; co jednego schwyci, drugi już uciekł.

I tak rozpętało się to wszystko na cztery światy strony, poukrywało się po jamach, pod kamieniami, powślizgiwało się w szczeliny.

Strach przed gniewem Bożym, pierwszy strach w życiu, obleciał bociana. Ptak stoi na długich nogach bez ruchu, jak wrosły w ziemię. Aż tu słyszy głos:

— Jakżeś spełnił rozkaz ci dany? Zacerwienił się bocian ze wstydu, aż czerwień krwi na dziób i nogi mu trysła.

Po chwili jednak oprzytomniał trochę i nuż tłumaczył się: a to worek był ciężki, a to gady ruszały się, i to i owo, a jeden wykręcił kłamiwszy niż drugi.

Słuchał go Pan spokojnie, a wysłuchawszy rzekł:

— Nie byłeś posłuszny memu rozkazowi a nadto, broniąc się, skłamałeś. Za złym czynem idzie kara. Lećże tedy i szukaj do końca świata tych gadów, któreś po świecie rozpuścił. One twoim pożywieniem będą. A żeś głosu danego ci użył na wykręt i kłamstwo, tedy na zawsze ci głos odbieram. I po wsze czasy noś na sobie ten rumieniec wstydu.

Taką po wsiach opowiadają o bocianie legendę.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Dziś: Wojciecha b.
Jutro: Jerzego
Wschód słońca: 6,07, zachód 7,48
Długość dnia: 14,09. Przybyło 5,38.

Do Towarzystw polskich w Śmiglu! Na zapowiedziane zebranie Delegatów polskich Towarzystw śmigiełskich, którzy zostali wezwani na posiedzenie w dniu 21 bm. zjawiała się mała garstka, wobec czego zebranie odbyć się nie mogło. Apelujemy zatem raz jeszcze do wszystkich panów delegatów, aby raczyli **dziś w sobotę** o godz. 1/8 wieczorem przybyć do sali parafialnej, w której odbędzie się posiedzenie delegatów zjednoczonych towarzystw.

Protest przeciw gwałtom niemieckim na G. Śląsku. Wobec niesłychanych gwałtów, napaści i okrucieństw, dokonywanych bezustannie przez Niemców na G. Śląsku, wobec świeżych wiadomości o zamordowaniu zasłużonego lekarza dr. Styczyńskiego w Gliwicach, Związek Obrony Kresów Zachodnich wzywa komitety powiatowe z O. K. Z. do natychmiastowej akcji protestacyjnej, do uchwalenia

na wiecach rezolucji wyrażającej zdecydowany i energiczny protest i potępienie polityki niemieckiego teroru na Śląsku i apelujący do Rządu Polskiego, aby przedsięwziął natychmiast kroki jakie uważa za najstosowniejsze celem ukroczenia niemieckiej swawoli i okazania, że Rzeczpospolita Polska ma moc i bezsprzeczne prawo do zapewnienia ochrony ludności polskiej.

Obchód 3-go Maja w Poznaniu. Onegdaj odbyło się zebranie w salach Ratuszowych w sprawie obchodu rocznicy Konstytucji 3-go Maja oraz 100 rocznicy ukazania się pierwszego tomu poezji Mickiewicza. Ustalono w ogólnych zarysach program obchodu i wybrano Komitet ściślejszy. Uroczystość tegoroczną rozpocznie pobudka i hejnał z wieży Ratuszowej, poczem o godz. 8-ej rano odbędzie się msza polowa na błoniach Grunwaldzkich. Następnie odprawione będzie w katedrze nabożeństwo uroczyste z udziałem przedstawicieli władz i instytucji. Po nabożeństwie sformowany będzie pochód przez ulice miasta pod pomnik Mickiewicza, gdzie wygłoszone będą odpowiednie przemówienia. W pochodzie weźmie udział p. Władysław Mickiewicz, syn wieszczki, który przybędzie na uroczystość z Paryża na specjalne zaproszenie Komitetu obchodu. Po południu dane będą w różnych okręgach miast żywe obrazy, według tematów, zaczerpniętych z dzieł Mickiewicza, pomysł artysty malarza Pautscha. W sali Uniwersytetu odbędzie się uroczysta akademja, w teatrach zaś dane będą uroczyste przedstawienia. Teatr wielki wystawia „Dziadów”, a Teatr Polski urządza wieczór wokalnomyzyczny. Wieczorem odbędzie się raut w salach Ratuszowych.

Skutki niestosowania się do rozporządzeń naczelników władz. We wsi Broniatynie w Małopolsce służący Mikołaj Martyn, Rusin, spowodował wybuch szrapnela w chwili, gdy go rozbił dla wydobycia prochu na strzelaninie wielkanoconej. Wskutek wybuchu szrapnela spłonęły dwa gospodarstwa włościańskie wartości 10 milj. marek.

Cóż na to nasze panie? Wielką sensacją w Warszawie był fakt, który zdarzył się wczoraj przed ambasadą angielską. Oto tumany śmieci i kurzu były niesione przez wiatr ku ambasadzie angielskiej, wskutek czego masa ich wlatywała przez otwarte okna do biur poselstwa. Widząc to żona ambasadora angielskiego p. Max Müllerowa wyszła przed gmach poselstwa i złożywszy do wodociągu rurę gumową puściła prąd wody na jezdnię ulicy, tak, że w przeciągu kilku minut cała ulica była oczyszczona ze śmieci. Scenie tej przypatrywał się kilkudziesięcny tłum gapiów z żywym zadowoleniem, które objawiło się w huraganie oklasków.

Zagadkowy wypadek. Przed kilku dniami na torze kolejowym Łuków — Lublin znaleziono żołnierza z obciętymi nogami. Nieszczęśliwy zeznał przed śmiercią, że nazywa się Iwan Koznia, jest szeregowcem i p. artylerji polowej i że przez konduktorów, prowadzących pociąg towarowy Nr. 1679 został z pociągu wyrzucony.

Pożywność sera. Pożywność sera niestety mało jest doceniana, a przecie ser zawiera w porównaniu z innym pożywieniem dwa lub trzy razy tyle białka. I tak ser zrobiony ze zbieranego mleka posiada 34 proc. białka podczas gdy np. szynka ma go tylko 14 proc. Ser z mleka niezbiuranego po wydzieleniu serwatki jest mlekiem skoncentrowanym, czyli rodzajem mlecznego ekstraktu. Tłuszcz zawiera ser śmietankowy, ser szwajcarski i holenderski. Twarog wprawdzie tłuszczu nie posiada ale zato obfituje w białko. Ser twardy i tłusty trudniejszy jest do strawienia i dlatego też należy go długo żuć, by soki żołądkowe mogły wnikać i zaabsorbować go. Według orzeczenia lekarskiego taki dobrze żuty i strawiony ser jest nie tylko doskonałym pożywieniem, ale przez wytwarzanie kwasów tłustych podnieca apetyt i działa korzystnie na żołądek.

Szkody wojenne Lwowa. Na podstawie obliczeń sporządzonych przez Miejską Komisję Szacunkową dla szkód wojennych, wyrządzonych gminie miasta Lwowa, oraz Miejskiego Zakładu Elektrycznego i Miejskiego Zakładu Aprowizacyjnego, szkody te wynoszą ogółem 33 miliony marek w złocie. Obliczenia te mają być rozważone jeszcze przez Główną Komisję Szacunkową w Warszawie, poczem będą przedstawione Rządowi do decyzji.

Telegramy.

Dymisja min. Sosnkowskiego.

Warszawa, 21. 4. (AW.) Kierownik ministerjum spraw wojskowych gen. Sosnkowski wniósł na ręce prezydenta Rady Ministrów prośbę o zwolnienie go z zajmowanego stanowiska. Ustąpienie ministra Sosnkowskiego wywołały trudności w uzgodnieniu jego stanowiska ze stanowiskiem ministra skarbu co do podwyższenia pensji oficerskich.

Likwidacja własności niemieckiej w b. dziel. pr.

Poznań, 21. 4. (Pat.) W niedzielę 23 b. m. wyjeżdża do Norymbergji b. wiceminister i delegat pełnomocny Rządu Polskiego dr. Wachowiak na drugą sesję obrad komisji specjalnej dla wykonania artykułu 312 Traktatu Wersalskiego. Pierwsze posiedzenie tej komisji odbyło się na mocy decyzji pełnomocników. Ligi Narodów i obu zainteresowanych państw w Poznaniu. Ostatnie posiedzenie odbędzie się prawdopodobnie w Genewie. Według brzmienia Traktatu Wersalskiego Komisja musi przygotować swe wnioski w ciągu 3 miesięcy od swego ukonstytuowania się. Wobec tego że Komisja ukonstytuowała się 15 marca r. b. ostateczny termin załatwienia sprawy przypada na 15 czerwca r. b.

Wraz z pełnomocnikiem Rządu Polskiego wyjeżdżają jako rzeczoznawcy dyrektor departamentu ministerstwa Pracy dr. Jurkiewicz, dyrektor krajowego Towarzystwa Ubezpieczeń w Poznaniu Wybierański oraz Dyrektor Urzędu Ubezpieczeń Barański.

Organizacja morderców na G. Śląsku.

Katowice, 20. 4. Stwierdzono z polskiej strony, że osławiona Mord Komisja, która w ostatnich czasach dokonała licznych morderstw politycznych na Górnym Śląsku, i z której rozkazu zginął także prawdopodobnie dr. Styczyński ma swą siedzibę we Wrocławiu. Na czele jej stoi major policji Maetzke, pracujący w gmachu policji wrocławskiej przy ul. Lessinga pokój nr. 13. Głównym jego pomocnikiem jest komisarz policji Albrecht, pracujący w tej samej

Dyrekcji Policji pokój nr. 12, oraz komisarz rządowy występujący pod nazwiskiem Koebner. Głównym konfidentem i kurjerem tejże Komisji jest niejaki Grałka, zamieszkały w Zabrzu przy ul. Ogrodowej 2 pod pseudonimem Wynand. Komisja ta posiada w każdej miejscowości Górnego Śląska wiernych wykonawców, rekrutujących się z bezwzględnie godnych zaufania członków Orgeschu. Mordercy otrzymują za wykonanie morderstw wysokie wynagrodzenia pieniężne, dochodzące w niektórych wypadkach do 25 tysięcy marek niemieckich. Poza to dzienny żołd wynosi podwójny żołd członka Orgeschu, t. j. 150 marek dziennie. Mordercy zaopatrzeni są w różne legitymacje i paszporty sfałszowane, które przygotowują tajni członkowie Orgeschu, zajęci w biurach paszportowych, policyjnych i władz sprzymierzonych.

Stanowisko Polski i M. Ententy wzmocnione.

Genna, 20. 4. Zawarcie układu niemiecko-sowieckiego sprawiło, że między Polską a Małą Ententą doszło do ściślejszego porozumienia i że wpływ tej grupy wzrósł znacznie. Gdy Francja na samym początku zjazdu już popierała myśl zaproszenia Polski i Małej Ententy do ściślejszej obrad przedstawicieli Państw Sprzymierzonych, myśl tę odrzucano, a Lloyd George i Schancer dowodzili, że dopuszczenie Polski i Małej Ententy musiałoby pociągnąć za sobą dopuszczenie również Niemiec do tych obrad. Obecnie należy przypisać inicjatywę p. Barthou, że Polska i Mała Ententa zostały dopuszczone do obrad. Wynikiem zaś tego jest doskonałe wrażenie, jakie wyrwał p. Skirmunt na p. Lloyd George'u, który na dawniejszych posiedzeniach Rady Najwyższej nie ukrywał się z nieprzychylnym dla Polski usposobieniem. Francuska delegacja widzi w dopuszczeniu Polski do obrad wielki sukces, zaś Francuski Podsekretarz Stanu Colrat wyraził się, że Polska i Mała Ententa mają prawo brać obecnie udział w posiedzeniach Rady Najwyższej.

Notowanie Giełdy Zbożowej w Poznaniu z dnia 20. kwietnia 1922 r.

Loco Poznań za 100 kg. w ładunkach wagonowych.	
Żyto	12400 mk.
Pszonica	16800—18000 „
Jęczmień	10000—10800 „
Owies	10900—11400 „
Mąka żytnia 70% z workami	15800—16800 „
Mąka pszenna 70%	23500—24500 „
Ospa żytnia	8800 „
„ pszeana	8600 „
Lubin niebieski	8500—10500 „
Lubin żółty	8500—10500 „
Ziemniaki	4200—4800 „
Groch polny	12000—14000 „
Fasola	10500—11000 „
Siemię lniane	20000—22000 „
Wyka	13000—16000 „
Rzepak i rzepik	17000—19000 „
Peluszka	16000—17000 „
Seradela	15000—19000 „
Tatarka	12000—14000 „
Uspობienie stałe.	

Targ w Rzeźni miejskiej w Poznaniu Urzędowe sprawozdanie komisji targowej.

W środę 19. kwietnia 1922 spędzono: 21 wołów, 15 buhaji, 65 krów i jałówek, 70 cieląt, 95 tuczników, 5 owiec, kózę, — prosiąt.

Za:	Płacono za 100 kg. żywej wagi:		
	I. kl. marek	II. kl. marek	III. kl. marek
Bydło	32000—33000	23000—24000	10000
Cielęta	28000—30000	24000—26000	—
Tuczniki	58000—60000	52000—55000	46000—50000
Owce	—	—	—

Przebieg targu: ożywiony.

W piątek 21. kwietnia 1922 spędzono: 23 wołów, 51 buhaji, 95 krów i jałówek, 189 cieląt, 172 prosiąt, 373 tuczników, 80 owiec, 18 kóz.

Za:	Płacono za 100 kg. żywej wagi:		
	I. kl. marek	II. kl. marek	III. kl. marek
Bydło	33000—34000	23000—24000	10000
Cielęta	32000—33000	26000—28000	—
Tuczniki	68000—	62000—64000	50000—56000
Owce	—	20000—22000	—

Prosięta za parę 12000 — 13000 mk. Przebieg targu: na świnie i dobrze utuczone bydło ożywiony. Targ przypadający na środę 3 maja odbędzie się w wtorek 2 maja z powodu święta narod.

Redaktor: Julian Tycza, Śmigiel.
Właściciel i wydawca: A. Klóskowski, Poznań 8.
Czcionkami drukarni Klóskowskiego w Śmiglu.

Bilans z 31-go grudnia 1921 r.

Stan czynny		Stan bierny	
96 065	23	1. Gotówka	
		2. Udziały	299 531 65
		3. Dywidenda	2 909 10
10 348 497	50	4. Weksle	
		5. Depozyta	35 861 734 56
18 756 439	—	6. Konto bieżące	
		7. Fundusz rezerwowy	87 360 —
		8. Rezerwa specjalna	61 516 36
6 804 378	28	9. Banki	
245 000	—	10. Akcje	
444 324	—	11. Papiery wartościowe	
		12. Fundusz podatkowy	145 118 —
		13. Fundusz emerytalny	53 266 —
		14. Do dyspozycji Walnego Zebrania	183 268 34
36 694 704	01		36 694 704 01

BANK LUDOWY

Spółka zapisana z nieograniczoną odpowiedzialnością.
Stachowiak. Giera. Bromka.

FARBY

wodne, wapienne i olejne,
szablony
pokost, lakiery podłogowe
do mebli i kapeluszy
poleca
M. STACHOWIAK.

Pomocnika malarskiego
i ucznia do nauki
przyjmnie natychmiast
F. Kozłowski
malarz w Śmiglu.

DOM i CHLEW

masywnie zbudowany
jest zaraz na sprzedaż
Wiktor Gabryelski, ul. Kilińskiego 25.

WĘGLE

nadeszły

ROLNIK W ŚMIGLU.

Przyjmuje się od zaraz
2 dzielnych ślusarzy
na maszyny rolnicze.
Dyrekcja kolejki powiatowej
w Śmiglu.

DZIENNIK HANDLU BYDŁEM

pismo poświęcone sprawom hodowli i handlu bydła,
nierogaczny i drobia, wychodzi co piątek
w Poznaniu.

ADRES REDAKCJI: Poznań, ul. Dąbrowskiego 76.

Dotychczas niebywał!
Dostarczam osobom
prywatnym w miastach
i wsiach po cenach hur-
towych wszelkiego ro-
dzaju artykułów pierw-
szej potrzeby i luksu-
sowych przedniej jakości.
Bliższych szczegółów
udziela i wysyła natych-
miast na żądanie ilustro-
wane katalogi Nr. 883 za-
wierające do 10 000 arty-
kułów, a przy określeniu
artykułu i minimalnym
zapotrzebowaniu - próby
Hugo Falk,
Warszawa
ul. Nowiniarska Nr. 14.
Agenci i agentki
poszukiwani wszędzie!

Nadleśnictwo Państwowe Mochy,
pow Wolsztyński.

Sprzedaż drzewa budulcow. i porządkow.

sosnowego, dębowego, brzożowego oraz drągów I., II. i III. kl.
z leśnictw Olejnica, Św. Jezioro, Józefowo

odbędzie się

w drodze przetargu

we wtorek, dnia 25. kwietnia br.

w lokalu p. Dekerta w Błotnicy.

Początek o godzinie 8 i pół przed południem.

Nadleśniczy.

Zakład Dentystyczny

C. Sommer (właściciel W. Dzieliński)
Poznań, Plac Wolności 5.
przyjmuje od 9—1 i 3—6. W niedz. i święta zamknięte.
Plomby z złota i porcelany, korony
i mostki, zęby sztuczne
wykonuje po cenach przystępnych z rękojmią za pierwszorzędną pracę.
Pacjentów z prowincji załatwia się w jednym
dniu.

Przedziałnia Wełny

Leszno, Rydzynska

przyjmuje każdą ilość wełny czyszczonej
lub nieczyszczonej do przedzenia.

Wykonanie pierwszorzędne.
Ceny umiarkowane.

Fischer & Schubert
Leszno.

Saletrę chilijską

poleca

„Rolnik“ w Śmiglu.

Na Sezon polecam

przedwojenną limonadę

po jaknajniższej cenie

Dla P. Gościnnych i Kramarzy udzielam wysoki rabat.

K. Thiel jun., Śmigiel.

Zakład Dentystyczny

Jan Hain (dawn. M. Nowacka)

ŚMIGIEL
ul. Mickiewicza 11

wykonuje wszelkie w zakres dentystyki wchodzące
leczenie i prace kauczukowe jak i złote po
cenach przystępnych z rękojmią za
p pierwszorzędną pracę.

Węgiel górnosląski

w partjach wagonowych
oraz w mniejszych ilościach
dostarcza

Młyn parowy
Napieralski

ŚMIGIEL

MATERACE

sprężynowe

najlepszej jakości
i w różnych
wielkościach
wyrabia:

Leszczyńska fabryka
sprzętów żelaznych

T. z. o. p. Leszno
ul. Kościańska,
szosa gronowska.

TANIE MYDŁO
do prania, kawalek 100 mk.
Lakiery na kapelusze
w różnych kolorach
poleca jaknajkorzystniej
Drogerja Poznańska
ST. KOTECKI
Śmigiel — Wielichowo.

WSZELKIE DRUKI

w zakres drukarstwa
wchodzące
wykonuje i przyjmuje
Drukarnia
Kłóskowskiego